

Főoldal>Az Ön jogai>A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban

Bulgária

1. A gyermek cselekvőképessége

A Bolgár Köztársaságban a büntethetőség alsó korhatára 14 év. Valamennyi ügytípus esetében 14 év a saját jogon való keresetindítás alsó korhatára.

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

Az általános bíróságokon nincs szakosodás a gyermekekkel kapcsolatos igazságszolgáltatás területén. Azokon a bíróságokon, ahol a személyi állomány elegendő az ügyek véletlenszerű elosztásának elvéhez, a bírakat egy polgári és egy büntetőjogi ügyszakra osztják, és csak az adott ügyekkel foglalkoznak. A regionális és körzeti bíróságokon is létrehozhatók ügyszakok, és a bírák beosztása a bíróság igazgatási vezetőjének belátása szerint történik.

A bolgár jogszabályok rendelkeznek a „gyermek” jogi meghatározásáról. A büntetőjogi felelősségre vonáshoz alsó korhatár is szükséges, és a kiskorúakkal szembeni büntetés kiszabására különleges szabályok vonatkoznak. A gyermekvédelmi törvény értelmében „gyermek minden olyan természetes személy, aki nem töltötte be a 18. életévét”.

A kiskorúakat két csoportra osztják: a 14 és 16 év közötti, illetve 16 és 18 év közötti korosztályra. Büntetőjogi felelősségük a felnőttek büntetőjogi felelősségéhez képest enyhébb, mivel a 16-18 éves korosztályokban az enyhítés mértéke alacsonyabb.

A 16. életévüket betöltött kiskorúak a szabálysértésekről és büntetéseikről szóló törvény és a különleges jogszabályok, például a kiskorúak garázdasága elleni küzdelemről szóló rendelet alapján szabálysértési felelősségre vonhatók.

3. Több területet érintő kérdések

Minden érintett szervezetnek össze kell hangolnia tevékenységét annak érdekében, hogy átfogó képet kapjon a gyermekekről. A gyermekvédelmi törvény szabályozza a gyermekvédelmi szervek hatáskörét, amelyek a következők: az Állami Gyermekvédelmi Ügynökség, a helyi szintű szociális segítségnyújtási igazgatóságok, a munkaügyi és szociálpolitikai miniszter, a belügyminiszter, az oktatási és tudományos miniszter, az igazságügyi miniszter, a külügyminiszter, a kulturális miniszter, az egészségügyi miniszter és az önkormányzatok polgármesterei.

4. Szakembereképzés

Az igazságszolgáltatási eljárásban részt vevő szakembereknek képzettnek és nagy tapasztalattal rendelkezőnek kell lenniük, különösen a gyermekekkel való munka terén. Nincsenek jogszabályi képzési követelmények, de szinte minden szakember részt vett olyan képzéseken és tréningeken, amelyek speciális készségekkel ruházzák fel őket.

Másrészt a szociális munkások és a rendőrök különböző tanulmányokon, szemináriumokon és találkozókra vesznek részt, amelyeket állami intézmények, nem kormányzati szervezetek stb. szerveznek. A Szociális Segítségnyújtási Ügynökség, mint a gyermekvédelmi politikák helyi szintű végrehajtásáért felelős fő kormányzati intézmény, számos képzést szervez tisztviselői, a szociális munkások, képzettségének javítása érdekében.

5. A gyermek mindenkinek felett álló érdeke

A gyermekvédelmi törvény szerint a gyermek mindenkinek felett álló érdekének biztosítása a védelem egyik fő alapelve. A gyermek mindenkinek felett álló érdeke a gyermek bírósági eljárásokban való részvételének fő elve. A nemzeti jogszabályok lehetőséget biztosítanak a gyermekeknek arra, hogy proaktív szerepet vállaljanak, véleményt nyilvánítsanak és részt vegyenek a döntéshozatalban.

6. Jogorvoslati lehetőségek

A gyermekvédelmi törvény előírja, hogy a gyermeknek joga van költségmentességhez és jogorvoslatához minden olyan eljárásban, amely a jogait vagy érdekeit érinti.

A cselekvőképességgel nem rendelkező gyermekek szüleiken vagy törvényes képviselőiken keresztül élhetnek panaszokkal és a jogorvoslati kérelmekkel, akik a nevükben gyakorolják jogaikat. A jogszabály lehetőséget biztosít arra, hogy ezek a képviselők a gyermek mindenkinek felett álló érdekét szem előtt tartva hozzanak döntéseket. Abban az esetben, ha a gyermek áldozat úgy dönt, hogy nem emel vádat, ezt az ügyész teheti meg a nevében, és ezzel előzetes eljárást indíthat.

A gyermekeknek nyújtott jogsegélyre vonatkozóan nincsenek külön szabályok. A költségmentességről szóló törvény közös szabályait kell alkalmazni.

7. Jövőbeni fejlesztések

Az Igazságügyi Minisztérium az érdekeltek széles körének részvételével új *törvényt dolgozott ki a fiatalkorúak büntetőeljárás alóli mentesítéséről és fegyelmi intézkedések kiszabásáról*. A törvénytervezet célja, hogy ösztönözze a jogsértő kiskorúak jogszerű magatartását, és biztosítsa a társadalomba való beilleszkedésük támogatását fegyelmi intézkedések kiszabása és megfelelő oktatási programokba való bevonásuk révén. A nemzetközi normákkal és a legjobb gyakorlatokkal összhangban a törvénytervezet szabályozza a jogsértő magatartású kiskorúak másodlagos és ismételt bűnelkövetésének megelőzését biztosító új intézkedési rendszert.

A javasolt jogszabályi változások lényeges eleme a közvetítés alkalmazásának tervezett lehetősége. Ez lehetővé teszi a helyreállító (resztoratív) igazságszolgáltatás bevezetését a fiatalkorúak büntetőeljárás alól való kivonása során, annak érdekében, hogy a jogellenes magatartás által okozott károk megszüntetése valamint az elkövető, az áldozat és a társadalom közötti kapcsolat helyreállítása a lehető legnagyobb mértékben megvalósuljon.

8. Családi élet

Az örökbefogadásra vonatkozó bolgár jogszabályokat a gyermekek védelméről és a nemzetközi örökbefogadással kapcsolatos együttműködésről szóló egyezmény (Hágai Egyezmény) megerősítése következtében felülvizsgálták. A módosításokkal a teljes körű örökbefogadás elfogadásának feltételeként bevezették az örökbefogadások és az örökbefogadó szülők külön nyilvántartásba való bejegyzését. Ez alól a szabály alól kivételt képezett a házastárs gyermekének örökbefogadása, valamint a nagypapa és nagymama által örökbefogadott unoka.

A bolgár jogszabályok szerint az örökbefogadás lehet „teljes” vagy „egyszerű”:

Teljes örökbefogadás esetén egyrészt az örökbefogadott gyermek és leszármazottai másrészt pedig az örökbefogadó szülő és hozzátartozói között olyan jogok és kötelezettségek keletkeznek, mint a vér szerinti hozzátartozók között, és az örökbefogadott gyermeknek és leszármazottainak a vér szerinti hozzátartozóikkal szembeni jogai és kötelezettségeik megszakadnak.

Egyszerű örökbefogadás esetén a vér szerinti hozzátartozókkal megegyező kapcsolatok csak egyrészt az örökbefogadott gyermek és leszármazottai, másrészt pedig az örökbefogadó szülő között keletkeznek, és az örökbefogadott gyermeknek és leszármazottainak a vér szerinti hozzátartozóikkal szembeni jogai és kötelezettségeik fennmaradnak. A szülői jogok és kötelezettségek az örökbefogadó szülőre szállnak át.

Gyermekbarát igazságszolgáltatás Bulgáriában (324 Kb)

Utolsó frissítés: 05/10/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.